

Egenkontroll för badanläggningar

Alla som driver en badanläggning är enligt miljöbalken skyldiga att kontrollera sin verksamhet genom egenkontroll. Egenkontrollen ska dokumenteras.

Den som driver utomhus- eller inomhusbad är enligt miljöbalken skyldiga att själva kontrollera sin verksamhet genom så kallad egenkontroll.

Syftet är att förhindra att människor utsätts för smitta, får allergiska reaktioner eller drabbas av andra olägenheter för hälsan. Syftet är också att förhindra att miljön tar skada t.ex. av de produkter som används i verksamheten.

Omfattningen av egenkontrollen beror på typen av verksamhet, dess storlek och vilka risker det finns med den. För att kunna bedöma vilka risker som finns i er verksamhet behövs kunskap, bland annat om hur smitta sprids och vad olika produkter innehåller. Ni ska också känna till vilka regler och lagar som gäller för er verksamhet.

Utformning av egenkontrollen

I egenkontrollen ska det finnas uppgifter om ansvar, risker, rutiner och kemiska produkter m.m. Uppgifterna ska dokumenteras. Egenkontrollen ska anpassas till verksamhetens art och omfattning. Följande punkter ska enligt förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll (1998:01) finnas med:

Ansvar

Det ska finnas dokumenterat vem eller vilka i företaget som är ansvarig för verksamheten och de frågor som regleras av miljöbalken, dess föreskrifter och beslut meddelade med stöd av miljöbalken. Om det finns flera verksamma i lokalerna (t.ex. solarieverksamhet, massage mm.) är det bra om det finns uppgifter om hur ansvaret är fördelat mellan dessa.

Beskrivning av anläggningen

En beskrivning av hur reningsutrustningen fungerar, uppbyggnad, dimensionering, vilka kemikalier som används med mera. Förtydliga gärna med skiss där det även framgår var olika kemikalier tillsätts

Rutiner

Det ska finnas rutiner för att fortlöpande kontrollera att inredningen och utrustningen i verksamheten hålls i gott skick t.ex.:

- Provtagningsrutiner: parametrar, intervall, utförande, ansvarig
- Städning: metoder, tidpunkt, vem som utför den, omfattning,

- Ventilationskontroll
- Hantering av avfall
- Hygien- och smittskyddsrutiner
- Hantering av kemikalier
- Rutiner för skötsel underhåll och reparation
- Driftinstruktioner

Driftinstruktioner bör vara direkt riktade till den personal som har hand om den dagliga driften av en anläggning. Exempelvis rutiner för städning, provtagning, hantering och drift av reningsanläggning, åtgärder vid driftstörning, åtgärder vid brand.

Risker

Verksamhetsutövaren ska regelbundet identifiera, undersöka och bedöma riskerna med verksamheten ur hälso- och miljösynpunkt. Utifrån bedömningen ska in sedan vidta åtgärder för att minska riskerna. Även vidtagna åtgärder ska dokumenteras. Exempel på risker kan vara spridning av smitta p.g.a. felaktig dosering av desinfektionsmedel m.m. samt dåligt städade lokaler. Allergiska reaktioner kan uppkomma t.ex. om det finns allergiframkallande ämnen i de kemiska produkter som används. Vid driftsstörningar eller händelser som kan innebära olägenhet för hälsan eller miljön ska Miljö- och hälsoskydd underrättas.

Kemiska produkter

Det ska finnas en förteckning över kemiska produkter som hanteras i verksamheten och som kan innebära risker från hälso- eller miljösynpunkt. Det kan t.ex. vara tillsatser till badvattnet, rengöringsmedel, eller andra kemikalier.

Ni ska dokumentera uppgifter om:

- Produktens namn (handelsnamnet)
- Omfattning och användning av produkten
- Information om hur skadlig produkten är för människors hälsa och miljön samt klassificering av produkten med avseende på hälso- och miljöfarlighet

Denna information finns att hämta på det s.k. säkerhetsdatablad som den ni köpt produkten av är skyldig att lämna ut till er om ni ber om det.

Andra moment

I er verksamhet kan det finnas andra typer av risker och moment som inte tagits upp här. Tänk därför noga igenom er verksamhet och uppge vilka risker som kan finnas och hur ni kan minska dem genom god kunskap och bra rutiner.

Regelbunden kontroll

Undersökningar och riskvärderingar inom ramen för egenkontrollen ska ske fortlöpande och regelbundet.

Utbytesregeln

Enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler ska ni undvika att använda produkter som kan medföra risker för människors hälsa eller miljön om de kan bytas ut till mindre farliga produkter. Utbytesregeln gäller under förutsättning att det är ekonomiskt rimligt att byta ut produkten och om kvalitén inte skiljer nämnvärt på produkterna.

Dokumentationen är viktig

Rutiner, ansvarfördelning, riskvärdering, resultat av undersökningar m.m. ska regelbundet dokumenteras. Samla alla handlingar som rör egenkontrollen i en pärm eller liknande. Egenkontrollen är ert eget dokument och ska kunna visas upp vid inspektioner eller på begäran skickas till Miljö- och hälsoskydd .

Utövaren har bevisbördan

Enligt miljöbalken är det den som driver en verksamhet som ska kunna visa att de följer gällande regler och lagar, den s.k. omvända bevisbördan. Det är alltså inte Miljö- och hälsoskydd som ska tala om vilka krav som gäller för den enskilda verksamheten. För egenkontrollen innebär den omvända bevisbördan att Miljö- och hälsoskydd endast i undantagsfall kommer att ställa krav på dess utformning. Däremot kan vi naturligtvis hjälpa till vid införandet genom att ge information och påtala brister.

Vid inspektioner och annan tillsyn kan Miljö- och hälsoskydd begära att få uppgifter och handlingar från egenkontrollen. Det är därför viktigt att dokumentationen finns tillgänglig i verksamhetslokalen.

Samhällsbyggnadskontoret/Miljö- och hälsoskydd